

единъ отъ Романовитѣ синове, или самъ Симеонъ да се ожени за Романовата дъщеря. Такова предложение било отхвърлено отъ Симеона. Тогава патриархътъ му писалъ отново и му предложилъ голѣмъ данѣкъ и отстъпка на много страни, които вече и безъ това били подъ властѣта на Симеона. Симеонъ отговорилъ, че той не иска нищо невъзможно и никакъ не желае, „патриархътъ да възкреси неговитѣ убити българи“, ами предлага условия, които могатъ да бждатъ приети: узурпаторътъ Романъ Лакапинъ да бжде сваленъ, а Симеонъ да бжде признатъ за гръцки императоръ; „това иска Богъ“.

Презъ 921 година Симеонъ се намиралъ въ непосредствена близость до столицата, при Селимврия и Хераклея. На следната 922 година българитѣ достигнали до Златния рогъ, разбили византийскитѣ тѣлохранители и изгорили императорскитѣ лѣтни дворци въ Пиги предъ градскитѣ врата. Въ сжщото време билъ обсаденъ Одринъ и презъ 923 година билъ принуденъ отъ гладъ да се предаде. Между това Симеонъ не преставалъ да се отнася твърде небрежно съ императоритѣ; често той никакъ не отговарялъ на тѣхнитѣ писма и водѣлъ преписка понѣкога направо съ сената, като изисквалъ тържествено влизане въ Цариградъ и отстъпване на всички византийски земи въ Европа. Понеже му липсвала флота за обсада на Цариградъ, той влѣзълъ въ преговори съ халифа на африканскитѣ араби Фатлумъ за задружно нападение на Цариградъ²⁴.

Къмъ това време се отнася сжщо и помирението между Римъ и Византия — явление, което, ако и да е незначително нагледъ, обаче, имало голѣмо влияние върху българо-гръцката война. Когато папа Сергий III (904—911 год.) призналъ четвъртия бракъ на императора Левъ, а цариградскитѣ патриархъ Николай Мистикъ проклиналъ тоя бракъ, настанала една разпря, която се продължавала 12 години. Следъ тригодишни преговори на 923 год. Николай най-сетне се съгласилъ да признае законността на тоя бракъ и архипастиритѣ на Римъ и Византия, споредъ собственитѣ му думи, станали пакъ „една мисль и едно сърдце“.

Това помирение имало голѣмо значение за византийцитѣ, едно, поради отношенията на папата къмъ адриатическитѣ славяни, западни съседи на българитѣ, друго, поради връзкитѣ на Симеона съ римската църква. Папскитѣ легати, които на 923 год. пристигнали въ Цариградъ, донесли сжщо и едно писмо отъ папа Иоанъ X до Симеона, въ което той го уговарялъ да склучи миръ. Това писмо било изпратено на Симеона отъ Николай заедно съ едно писмо отъ последния, въ което го заплашвалъ съ папско отлъчванѣ²⁵. Ала тая крачка останала безъ послѣствие. По-важни били съединенитѣ усилия на папата и византийцитѣ да подигнатъ единъ опасенъ врагъ въ тила на българския князь.

Хърватитѣ и сърбитѣ, раздѣлени на множество дребни племена, едва наскоро преди това почнали да се сближаватъ въ политическо отношение²⁶. Преди това западнитѣ хървати били по-щастливи отъ сърбитѣ. Следъ несполучливия опитъ на Людевита въ областѣта на Сава, северо-далматинскитѣ князе добили първенство и презъ първата половина на IX вѣкъ успѣли да обединятъ подъ върховната властъ на франкитѣ дребнитѣ племена отъ Сава до Цетина; съ това била турена основа на по-сетнешната хърватска държава. Около 875 година Сдеславъ подчинилъ страната подъ върховната властъ на византийцитѣ, както въ политическо, така и въ църковно отношение. Ала още следъ четири години (879) Сдеславъ билъ убитъ отъ *Бранимира*, истинския основател на хърватската политическа и църковна самостоятелностъ. Въ политическо отношение той скжсалъ връзката съ Византия и съ това направилъ Хърватско напълно самостоятелно. Въ църковно отношение